

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПІДГОТОВКИ ДО
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО
ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ

Умань – 2017

УДК 37.016:811.161.2+821.161](06)
ББК 74.261.4+74.261.8(4Укр)]я431
ТЗЗ

Рецензенти: доктор пед. наук, професор *В. О. Коваль*;
канд. пед. наук, професор *Н. П. Сивачук*.

Редакційна колегія: *Авраменко В. І.*, канд. пед. наук, доц.; *Гонца І. С.*, канд. філол. наук, доц.; *Денисюк В. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Дуденко О. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Зарудняк Н. І.*, викладач; *Зелінська О. Ю.*, доктор філол. наук, доц.; *Козинський Л. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Коломієць І. І.*, канд. філол. наук, доц.; *Комарова З. І.*, канд. філол. наук, доц.; *Лопушан Т. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Молодичук О. А.*, канд. філол. наук, доц.; *Павленко М. С.*, канд. пед. наук, доц.; *Пархета Л. П.*, канд. пед. наук, доц.; *Розгон В. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Січкач С. А.*, канд. філол. наук, доц.; *Тищенко Т. М.*, канд. філол. наук, доц.; *Хлистул І. В.*, канд. філол. наук, доц.; *Шевчук І. Л.*, канд. філол. наук, доц.

ТЗЗ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПІДГОТОВКИ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ : матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару / уклад. : І. Л. Шевчук (розділи І, ІІ), Н. І. Зарудняк (розділ ІІІ). – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2017. – 362 с.

У збірнику вміщено матеріали, які обговорювалися на Всеукраїнському науково-методичному семінарі «Теорія і практика підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури», що традиційно проводиться на факультеті української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини спільно з Міжвідомчим науково-дослідним центром прикладної лінгвістики та Вінницьким гуманітарно-педагогічним коледжем з лютого 2016 року. Запропоновані методичні, психологічні та теоретичні поради вчителів та викладачів – це ще одна спроба педагогів розставити акценти на тих аспектах, котрі сприятимуть якісній підготовці випускників ЗНЗ до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури.

Матеріал посібника можуть використовувати всі, хто зацікавлений в успішному подоланні «першого серйозного іспиту на дорослість, на розуміння природи речей, на реалізування себе в майбутньому».

Рекомендовано до друку вченою радою факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 5 від 25 січня 2017 року).

УДК 37.016:811.161.2+821.161](06)
ББК 74.261.4+74.261.8(4Укр)]я431

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2017

ДІЄСЛОВО. ОСОБЛИВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА

Розгон В. В.

*(Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини)*

За програмою ЗНО особи, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти, **повинні знати** такий теоретичний матеріал:

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Учасники ЗНО повинні вміти: Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; використовувати один час і спосіб у значенні іншого; розрізняти основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових. Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від

дієприслівників), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні. використовувати дієприкметники в мовленні. Розпізнавати дієприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА **Error! Bookmark not defined.**

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАУВАЖЕННЯ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО **Error! Bookmark not defined.**

[Цимбал-Слатвінська С. В.](#)

ІНФОРМАЦІЙНЕ НАСИЧЕННЯ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ –
ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ЧИННИК УСПІШНОГО СКЛАДАННЯ ЗНО **Error! Bookmark not defined.**
Булеховець О. Г.

П'ЯТЬ КРОКІВ УСПІШНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА
ТА УЧНЯ НА ШЛЯХУ ДО ЗНО **Error! Bookmark not defined.**

Макаренко В. М.

ДЕСЯТЬ ПОРАД УКРАЇНСЬКОМУ ФІЛОЛОГОВІ ДЛЯ УСПІШНОГО
СКЛАДАННЯ ЙОГО УЧНЯМИ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ **Error! Bookmark not defined.**

Омельченко С. В.

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА СКЛАДАННЯ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ВИПУСКНИКАМИ КОЛЕДЖІВ **Error! Bookmark not defined.**

Сингаївська К. А.

СИСТЕМНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ДО СКЛАДАННЯ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ **Error! Bookmark not defined.**

Запорожець Т. Ф.

ТЕСТУВАННЯ – ПЕРШИЙ ЕКЗАМЕН ДОРΟΣЛОГО ЖИТТЯ **Error! Bookmark not defined.**
Когутюк О. В.

ПРІОРИТЕТНІ ПРОБЛЕМИ МОВНО-МОВЛЕННЄВОЇ ПІДГОТОВКИ
АБИТУРІЄНТІВ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ **Error! Bookmark not defined.**

Павліченко Г. М.

ОСОБЛИВОСТІ РІЗНИХ ВИДІВ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ **Error! Bookmark not defined.**

Похильюк О. М.

ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ЗНО **Error! Bookmark not defined.**

Скрипник Н. І.

ПІДГОТОВКА ДО СКЛАДАННЯ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО
ОЦІНЮВАННЯ НА НЕСТАНДАРТНИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ **Error! Bookmark not defined.**

Колесник Л. В.

ВИПУСКНИК СІЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ І ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ: ХТО КОГО? (психологічний аспект підготовки до ЗНО) **Error! Bookmark not defined.**

Яворська Л. М.

ДЕСЯТЬ ПОРАД УКРАЇНСЬКОМУ ФІЛОЛОГОВІ ДЛЯ УСПІШНОГО
СКЛАДАННЯ ЙОГО УЧНЯМИ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ **Error! Bookmark not defined.**

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	Error! Bookmark not defined.
<i>Комарова З. І.</i>	
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ	Error! Bookmark not defined.
<i>Хоміцька Г. В.</i>	
ДОТРИМАННЯ ОРФОЕПІЧНИХ ТА АКЦЕНТУАЦІЙНИХ НОРМ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО	Error! Bookmark not defined.
<i>Шляхова В. В.</i>	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ІЗ РОЗДІЛУ «ФОНЕТИКА. ОРФОЕПІЯ»	Error! B
<i>Авраменко В. І., Хлистуни І. В.</i>	
ОРФОГРАФІЯ	Error! Bookmark not defined.
<i>Січкара С. А.</i>	
ЛЕКСИКА	Error! Bookmark not defined.
<i>Молодичук О. А., Барабаш І. В.</i>	
ФРАЗЕОЛОГІЯ	Error! Bookmark not defined.
<i>Молодичук О. А., Барабаш І. В.</i>	
СЛОВОТВІР	Error! Bookmark not defined.
<i>Лементар О. В.</i>	
ЗАВДАННЯ ІЗ ФРАЗЕОЛОГІЇ	Error! Bookmark not defined.
МОРФОЛОГІЯ	Error! Bookmark not defined.
<i>Шевчук І. Л.</i>	
ІМЕННІ ЧАСТИНИ МОВИ	Error! Bookmark not defined.
<i>Денисюк В. В.</i>	
ПРИСЛІВНИК	Error! Bookmark not defined.
<i>Розгон В. В.</i>	
ДІЄСЛОВО. ОСОБЛИВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА	1
<i>Денисюк В. В.</i>	
СЛУЖБОВІ ЧАСТИНИ МОВИ. ВИГУК	Error! Bookmark not defined.
<i>Дуденко О. В.</i>	
СИНТАКСИС	Error! Bookmark not defined.
<i>Гонца І. С.</i>	
ПУНКТУАЦІЯ	Error! Bookmark not defined.
<i>Ніщенко М. Е.</i>	
СИНТАКСИС ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ У СИСТЕМІ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	Error! Bookmark not defined.
<i>Когутюк О. В.</i>	
КОРЕКЦІЯ ОРФОГРАФІЧНОЇ І ПУНКТУАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І–ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ	Error! Bookmark not defined.
<i>Турлюк С. В., Хоміцька Г. В.</i>	
КОМПЛЕКСНА ПЕРЕВІРКА МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ (ПІДГОТОВКА ДО ЗНО)	Error! Bookmark not defined.
<i>Зелінська О. Ю., Тищенко Т. М.</i>	

РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ..... **Error! Bookmark not defined.**

Коломієць І. І.

СТИЛІСТИКА **Error! Bookmark not defined.**

Молоканова В. М.

ДО ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО..... **Error! Bookmark not defined.**

**Розділ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДО
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ..... **Error! Bookmark not defined.****

Пархета Л. П.

ПРИНЦИПИ, ВИДИ, ШЛЯХИ Й ПРИЙОМИ АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО
ТВОРУ **Error! Bookmark not defined.**

Козинський Л. В.

ПІДГОТОВКА АБІТУРІЄНТІВ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА
КУРСАХ СЛУХАЧІВ **Error! Bookmark not defined.**

Зарудняк Н. І.

ВИВЧЕННЯ ЛІРИЧНИХ ТЕКСТІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО НА
ПІДГОТОВЧИХ КУРСАХ **Error! Bookmark not defined.**

Василевич І. В.

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... **Error! Bookmark not defined.**

Козинський Л. В.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА Х – ХVІІІ ст.

(давня українська література) **Error! Bookmark not defined.**

Ненчинська Л. В.

РОБОЧИЙ ЗОШИТ ЯК КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**Error! Bookm**

Мартиненко Л. А.

ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ П. КУЛІША **Error! Bookmark not defined.**

Галущенко В. Г.

ЕСТЕТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТРОПІВ У ТВОРЧОСТІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА**Error! Book**

Омелянчик Т. Г.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ ТА МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ
ТВОРЧОСТІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО ЗА ПРОГРАМОЮ ЗНО**Error! Bookm**

Лопушан Т. В.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДОБИ
«РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО**Error! B**

Аргат Л. І.

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ
ЕСТЕТОСФЕРИ ЧЕРЕЗ ПЕРЕКЛАДАЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ МАКСИМА
РИЛЬСЬКОГО **Error! Bookmark not defined.**

Павленко М. С.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА II ПОЛОВИНИ XX СТОЛІТТЯ У ЗНО **Error! Bookmark not defined.**

Крук Т. В.

ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА НА УРОКАХ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО **Error! Bookmark not defined.**

Яковенко Т. В.

ЄВГЕН МАЛАНЮК: ОБРАЗ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ
БІОГРАФІЇ МИТЦЯ..... **Error! Bookmark not defined.**

Омелянчик Т. Г.

АНТИТЕЗА ЯК ОДИН З ПРОВІДНИХ ХУДОЖНІХ ЗАСОБІВ РОЗКРИТТЯ
ХАРАКТЕРІВ ГЕРОЇВ У РОМАНІ ЛІНИ КОСТЕНКО «МАРУСЯ ЧУРАЙ» **Error! Bookmark not defined.**

Ненчинська Л. В.

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЯВИЩЕ
УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ КІНЦЯ XX СТОЛІТТЯ **Error! Bookmark not defined.**

Павленко М. С.

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА І ЗНО..... **Error! Bookmark not defined.**